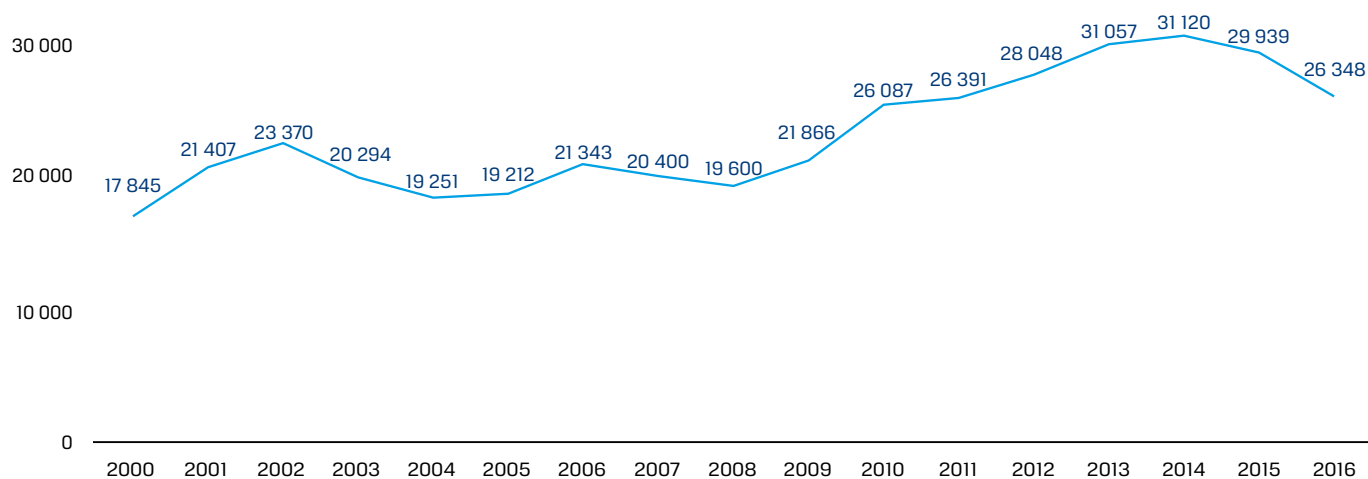

NARKOTIKA- OG DOPINGSTATISTIKK 2016

Generell saksutvikling

Kripos' narkotikastatistikk er en total nasjonal statistikk som inneholder både toll- og politibeslag. Etter stadig saksøkning gjennom flere år, har det vært en nedgang i saksantallet de to siste årene. Med 26 348 saker i 2016 er dette på samme nivå som i 2010-2011, og sammenlignet med 2015 er det en reduksjon på 12 %. Utviklingen i antall saker over tid gjenspeiler endringer i både innførselspress og tilgjengelighet og i politiets og tollvesenets aktivitet og prioriteringer. Fra et år til et annet vil det imidlertid være naturlige variasjoner uten at det verken betyr endringer i narkotikamarkedet eller endringer i politiets og tollvesenets aktivitet på området.

Narkotikamarkedet har forandret seg mye i løpet av de siste fem, seks årene. Internett har blitt en viktig kanal for kjøp og salg av narkotika, spesielt for nye psykoaktive stoffer, men også tradisjonelle stoffer omsettes via internetthandel. Antall stoffer på narkotikamarkedet er doblet i løpet av de siste ti årene.

En annen trend gjennom de siste årene er at det stadig beslaglegges flere forskjellige stofftyper i en og samme sak. Det gjelder både saker som omfatter omsetning, besittelse og bruk, men også i store innførselssaker.

Definisjoner

Ved Kripos benyttes følgende definisjoner:

Sak:

Journalført oppdrag mottatt ved Kripos. Saksantallet er uavhengig av den påtalemessige bruk av begrepene bruk, besittelse, omsetning og innførsel. Det betyr at ett og samme forhold kun er registrert som én sak ved Kripos.

Beslag:

I én sak kan det ofte være flere beslag. Det kan dreie seg om ulike stofftyper, eller at beslagene er gjort på forskjellige steder og på ulike tidspunkter. Delpakninger med en og samme stofftype regnes derimot som ett beslag dersom beslagene er gjort på samme tid og samme sted.

Beslagsutvikling for de enkelte stoffgruppene

Utvikling i antall beslag og beslaglagt mengde for enkelte stoffgrupper er kommentert i tekst og vist i diagrammer i det etterfølgende.

Det gjøres oppmerksom på at tallene for 2016 er foreløpige og at det er knyttet noe usikkerhet til tallene. Det er flere årsaker til dette. Ca. 70 % av narkotikasakene er mindre saker som blir avgjort med forelegg uten at stofftype er verifisert med analyse. I tillegg er en del narkotikasaker for 2016 ikke ferdig analysert. For de fleste slike beslag er foreløpig vekt og formentlig stofftype registrert og lagt til grunn for statistikken. I dagens narkotikamarked, med mange nye stoffer, er det imidlertid større feilkilder knyttet til disse opplysningene enn få år tilbake.

Generelt forventes det noen endringer i mengde og antall saker etter hvert som beslagene verifiseres med kjemisk analyse. Hovedtrendene forventes imidlertid ikke å bli vesentlig påvirket.

Cannabis – store mengder hasj

Til sammen for hasj, marihuana og cannabisplanter er det beslaglagt ca. 3 700 kg fordelt på ca. 13 400 beslag. Til tross for en generell beslagsnedgang for narkotika de siste to årene, har hasj holdt seg stabilt omkring 10 000 beslag. I 2016 er det beslaglagt 3,1 tonn hasj, den største mengden noen gang i løpet av ett år. Spesielt var det flere store beslag første halvår. Antallet marihuana-/plantebeslag har gått ned, men mengdene er større enn foregående år.

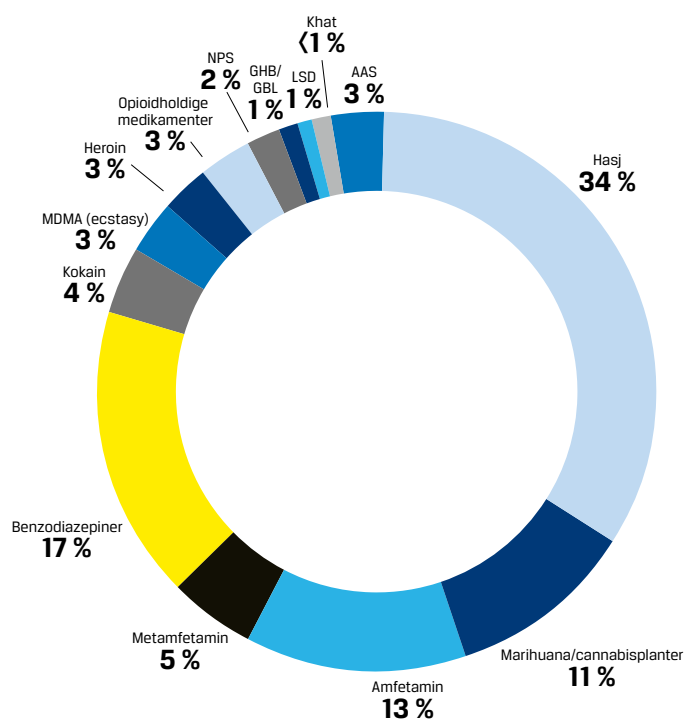
Som i Europa for øvrig har styrkegraden i cannabisprodukter økt betydelig de siste årene. I Europa rapporteres hasj med normal styrkegrad å inneholde 12-18 % av virkestoffet THC, mot 5-11 % i 2013^{1,2}. Analyser av norske beslag tilsier tilsvarende utvikling. Jevnlig ses også produkter med vesentlig høyere styrkegrad (over 20-30 % THC). Årsaker til økningen kan være innføring av intensive produksjonsteknikker i Europa og dyrking av planter med svært høy styrke i Marokko³.

Amfetamin/metamfetamin – relativt store mengder, men nedgang i antall beslag

Det er til sammen beslaglagt ca. 500 kg amfetamin og metamfetamin fordelt på ca. 5 400 beslag. Antall beslag er redusert med 16 % sammenlignet med 2015. Selv om de beslaglagte mengdene også er lavere enn i fjor, er det allikevel beslaglagt relativt store mengder sett i et 10-årsperspektiv.

Amfetamin beslaglegges hyppigere og i større mengder enn metamfetamin. 70 % av antall amfetamin-/metamfetaminbeslag og 82 % av de beslaglagte mengdene er amfetamin. Det er omtrent den samme fordelingen som i 2015.

Foreløpige resultater for 2016 viser en gjennomsnittlig styrkegrad på 21 % for amfetamin og 45 % for metamfetamin. Gjennomsnittlig styrkegrad har dermed gått ned for amfetamin og opp for metamfetamin.

1 Europeisk overvåkningscenter for narkotika og narkotikamisbruk. Europeisk narkotikarapport. Trender og utviklinger 2016.

2 Europeisk overvåkningscenter for narkotika og narkotikamisbruk. Europeisk narkotikarapport. Trender og utviklinger 2013.

3 Europeisk overvåkningscenter for narkotika og narkotikamisbruk. Europeisk narkotikarapport. Trender og utviklinger 2016.

Kokain – store mengder, mange beslag og økt styrkegrad

Kokainbeslagene er, med ca. 100 kg fordelt på knapt 1 200 beslag, på samme nivå som i 2015. Kokain er det stoffet som beslaglegges fjerde hyppigst, etter cannabis, amfetaminer og benzodiazepiner. Kokain utgjør en stadig større andel av narkotikabeslagene, og kokain ble beslaglagt i samtlige politidistrikter i 2016.

Det er gjort mange relativt store beslag av stoff med høy renhet, og gjennomsnittlig styrkegrad har økt betydelig i 2016. Foreløpige tall viser en gjennomsnittlig styrke på 46 %, mot ca. 32 % de foregående 6 årene.

Heroin – færre beslag og små mengder

Det er beslaglagt ca. 13 kg heroin fordelt på ca. 970 beslag. Antallet beslag er stadig redusert siden 2010, og i 2016 er det 15 % færre beslag enn i 2015. De beslaglagte mengdene er blant de laveste det siste tiåret.

Foreløpige resultater viser en gjennomsnittlig styrkegrad på 19 % i 2016, det samme som i 2015.

MDMA (ecstasy)

– beslaglegges over hele landet og tar en stadig større del av narkotikamarkedet

Det er beslaglagt ca. 34 000 tabletter og 14 kg MDMA-pulver fordelt på nesten 1 000 beslag. MDMA-pulveret som beslaglegges har generelt høy styrkegrad, 85-95 %, og det beslaglagte pulveret tilsvarer minst 117 000 tabletter med tradisjonell styrkegrad 100 mg. Mengdene er mindre enn i 2015, men antall beslag har økt med 13 % sammenlignet med fjoråret. Det er nå både flere beslag og betydelig større mengder MDMA enn da stoffet sist hadde sin popularitetstopp på begynnelsen av 2000-tallet. En rekke av MDMA-beslagene er post-forsendelser beslaglagt av tollvesenet, der stoffet er bestilt over internett, på samme måte som for nye psykoaktive stoffer (NPS).

MDMA ble så godt som borte fra markedet i 2009. Tabletter solgt som ecstasy inneholdt andre virkestoffer enn MDMA. Det skyldtes et vellykket internasjonalt samarbeid om regulering av PMK, utgangsstoffet for MDMA-produksjon. Når MDMA nå er tilgjengelig igjen som aldri før, skyldes det at illegale produsenter har funnet nye utgangskjemikalier og produksjonsmetoder slik at produksjonen er i gang igjen for fullt. Blant annet er det avdekket flere store produksjonslaboratorier i Belgia og Nederland de siste årene⁴.

Benzodiazepiner – færre beslag, men uendret mengde

I 2016 er det beslaglagt 720 000 tabletter med benzodiazepiner fordelt på ca. 5 200 beslag. Antall beslag er 16 % lavere enn i 2015, mens beslaglagt mengde er uendret. Selv om det både har vært en nedgang i antall beslag og beslaglagt mengde de siste par årene, er det ingen tvil om at det fortsatt er god tilgjengelighet av benzodiazepiner i markedet. Tabletter med virkestoffet klonazepam (hovedsakelig Rivotril) dominerer og står for vel halvparten av beslagene og 75 % av den beslaglagte mengden.

GHB/GBL – uendret beslagssituasjon

Totalt ble det beslaglagt vel 300 liter GHB/GBL fordelt på ca. 450 beslag. Det er omtrent det samme som de foregående årene. De rekord-høye mengdene i 2015 skyldtes ett stort beslag på 600 liter GBL.

Nye psykoaktive stoffer (NPS) – betydelig nedgang i antall beslag

Kategorien NPS omfatter rusgivende stoffer, i ren form eller blandinger, som ikke er kontrollert i henhold til FNs Alminnelige narkotika-konvensjon av 1961 eller FN-konvensjonen om psykotrope stoffer av 1971, men som kan være like farlig for folkehelsen som stoffer som er oppført i disse konvensjonene. Ordet «ny» betyr ikke at gruppen bare inneholder nyutviklede stoffer, for flere NPS har eksistert i mange år, men det betyr at stoffene relativt sett er nye i markedet sammenlignet med mer tradisjonelle stoffer, og at de ikke er kontrollert i henhold til konvensjonene nevnt over⁵.

Det har vært en betydelig nedgang i NPS-beslag, fra ca. 860 beslag i 2015 til 460 beslag i 2016. Beslagene er imidlertid, som tidligere år, fordelt på svært mange ulike stoffer, og det er bare få beslag av hvert enkelt stoff. Det er både stoffer som er regulert ved gruppeoppføring

4 http://www.emecdda.europa.eu/attachements.cfm/att_212354_EN_EMCCDDA_POD_2013_Synthetic%20drug%20production.pdf, hentet 09.01.17

5 https://www.unodc.org/documents/drugs/printmaterials2013/NPS_leaflet/WDC13_NPS_leaflet_EN_LORES.pdf, hentet 08.08.16

på narkotikalistene og stoffer som faller utenom regelverket. Produsentene tilpasser seg raskt lovgivningen. Nye uregulerte stoffer kommer hyppig til, men mange stoffer beslaglegges bare noen få ganger før de blir borte igjen. NPS kan deles inn i ulike stoffgrupper, og de stoffgruppene som for tiden dominerer, er syntetiske cannabinoider og benzodiazepin-lignende stoffer.

Selv om det er en betydelig nedgang i antall beslag, er det fortsatt grunn til å advare mot bruk av NPS. Stoffene er ofte veldig potente, og det skal svært liten mengde til for å gi rus (ofte 0,5 – 5 mg, men betydelige variasjoner fra stoff til stoff). Det er lett å overdosere og virkningene kan være fatale.

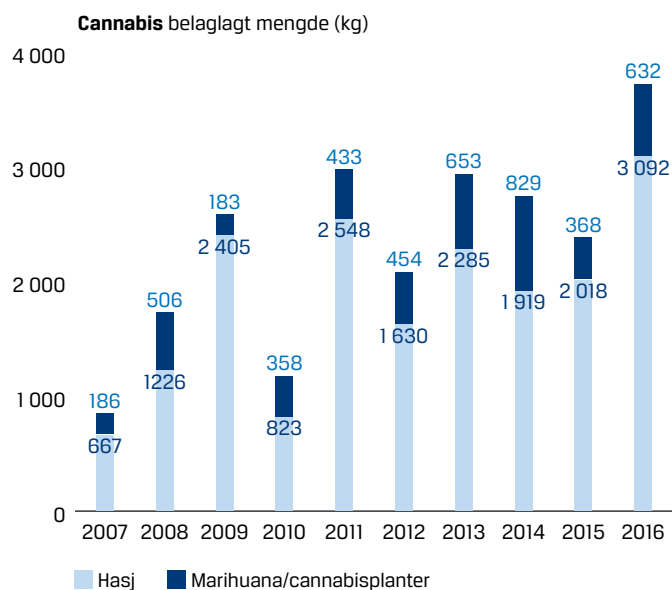
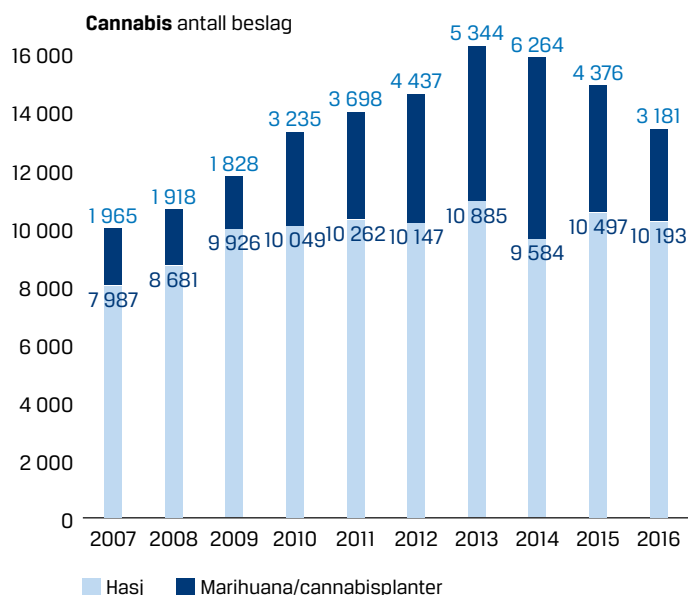
LSD – fortsatt beslagsøkning

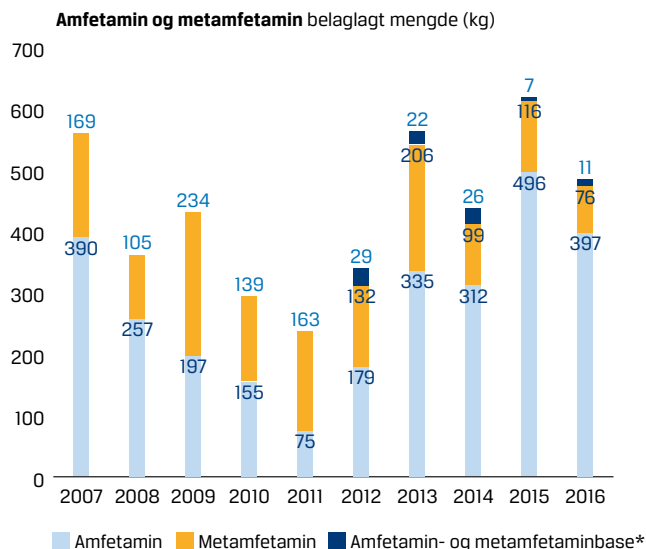
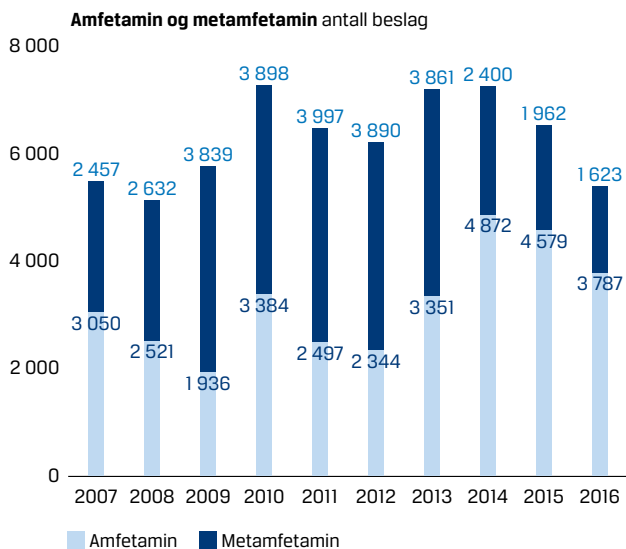
I 2016 er det beslaglagt ca. 11 000 enheter LSD fordelt på ca. 430 beslag. Siden 2012/2013 er LSD beslaglagt stadig hyppigere, og i 2016 har antall beslag økt med 17 % sammenlignet med 2015. LSD er, sammen med MDMA, de stoffene som for tiden øker mest. Beslagene er typisk blottet påført LSD som virkestoff.

Anabole androgene steroider (AAS)

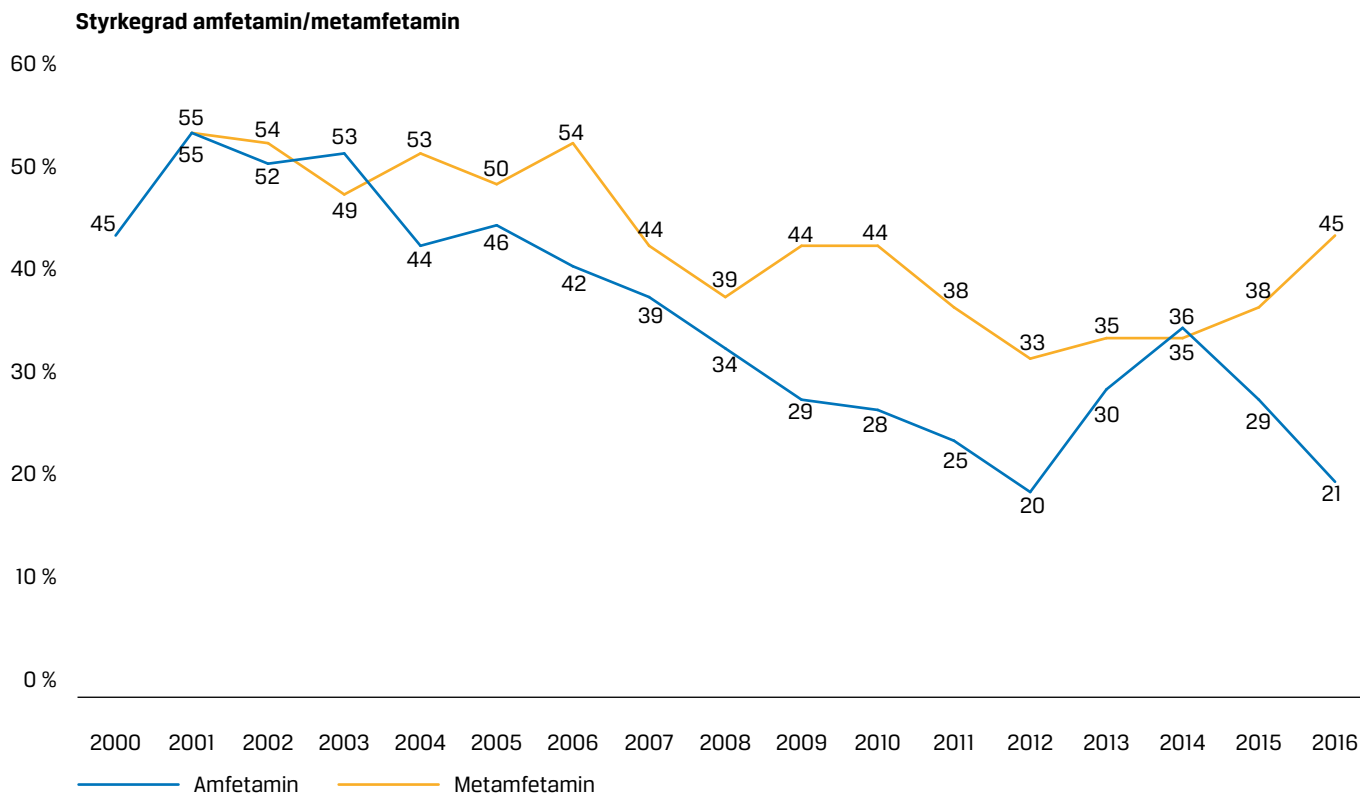
– høyere beslagstall etter at bruk og besittelse ble forbudt

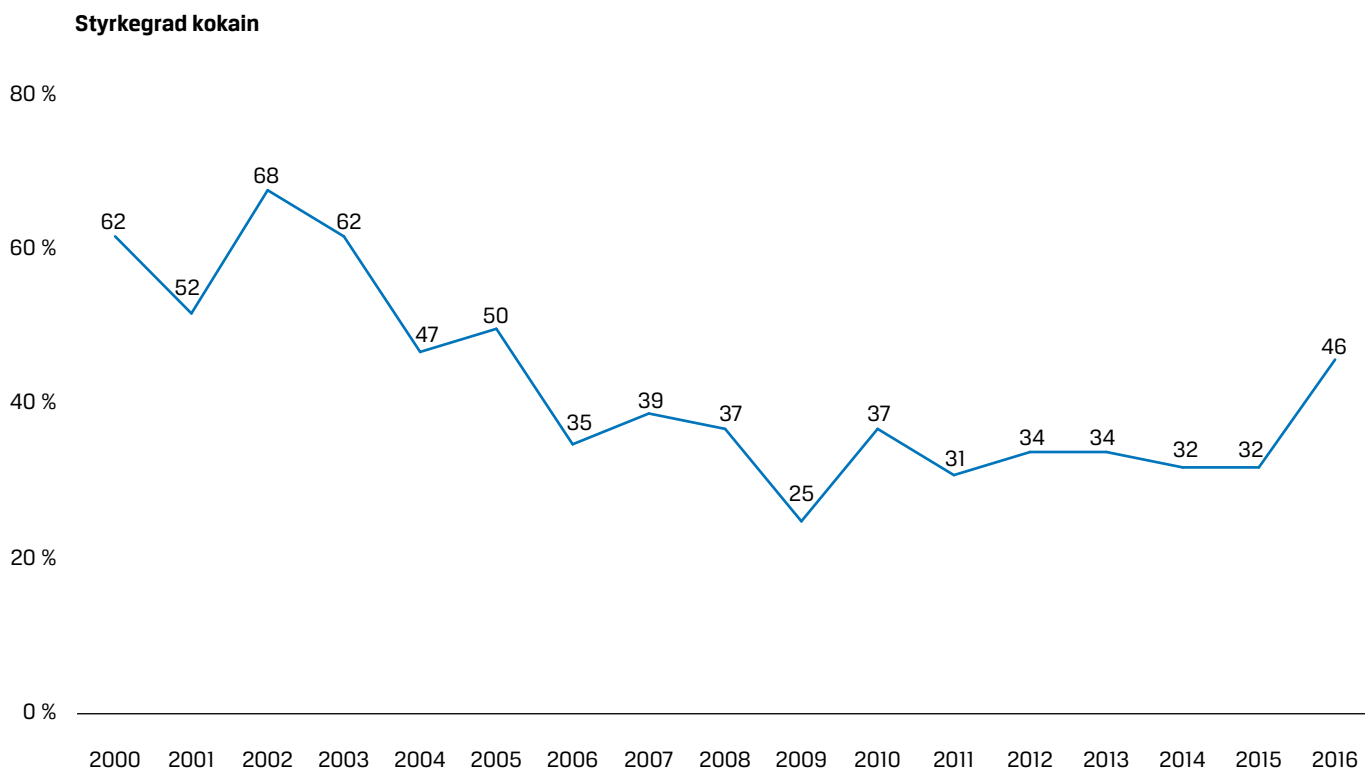
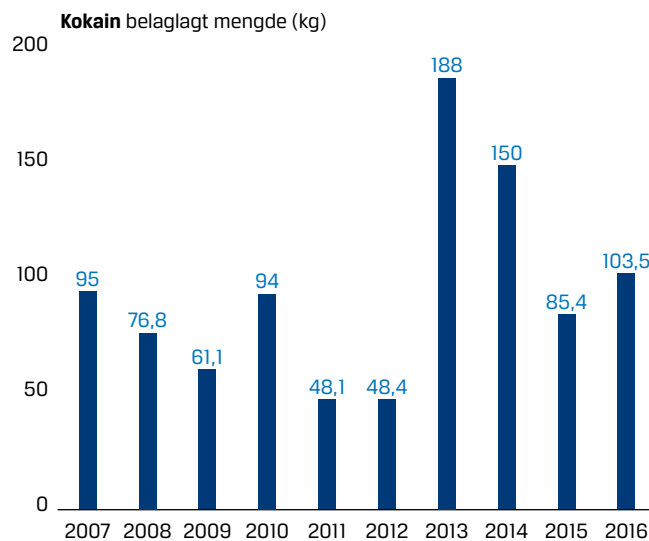
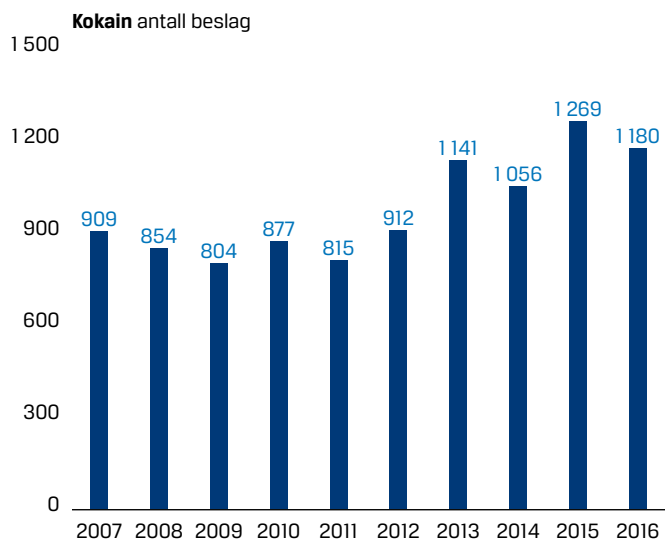
I 2016 er det ca. 650 beslag av anabole androgene steroider. Det er omtrent det samme som de to foregående årene. Beslagstallene har økt betydelig etter at bruk og besittelse av dopingmidler ble kriminalisert i juli 2013. Beslagene består dels av tabletter og kapsler, dels av løsninger i ampuller og hetteglass, ment for injeksjoner. Testosteron utgjør vel 1/3 av beslagene. Deretter følger Trenbolon, Stanozolol og Nandrolon.

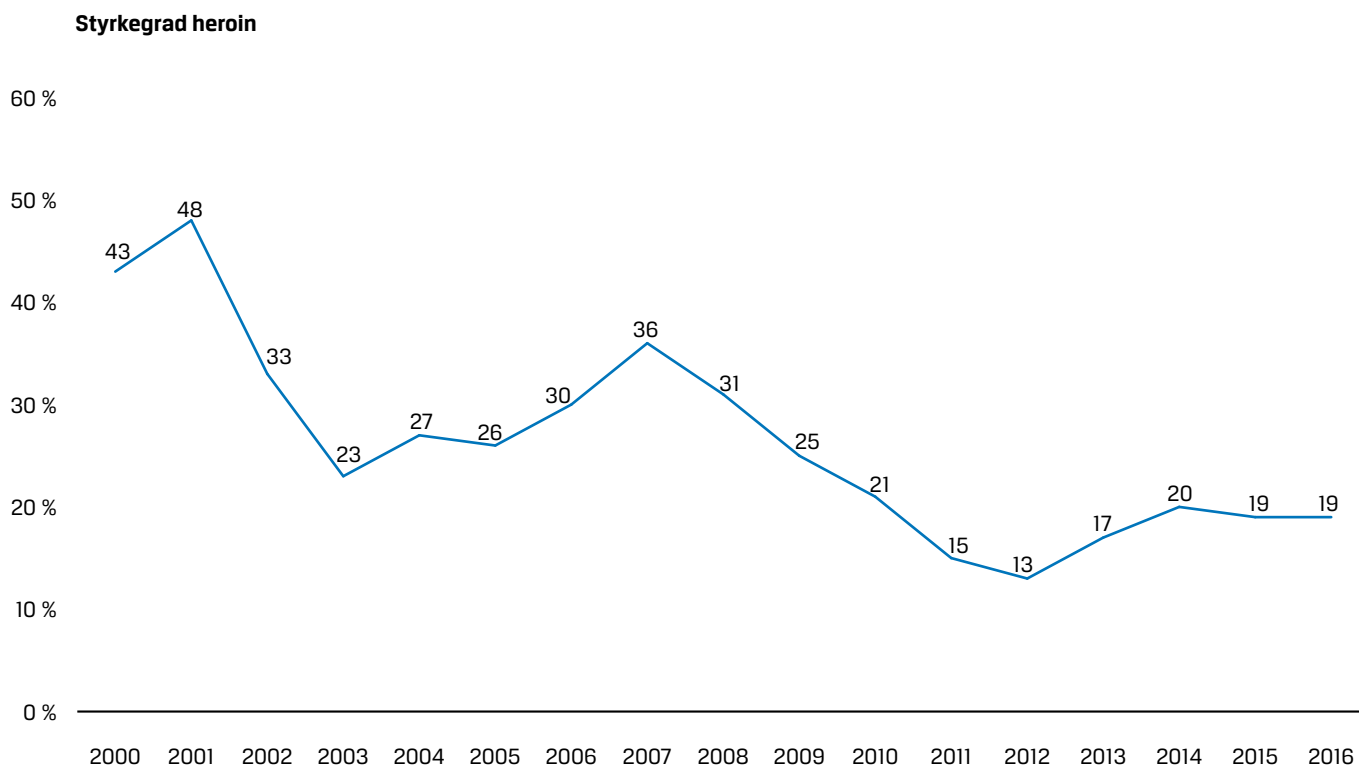
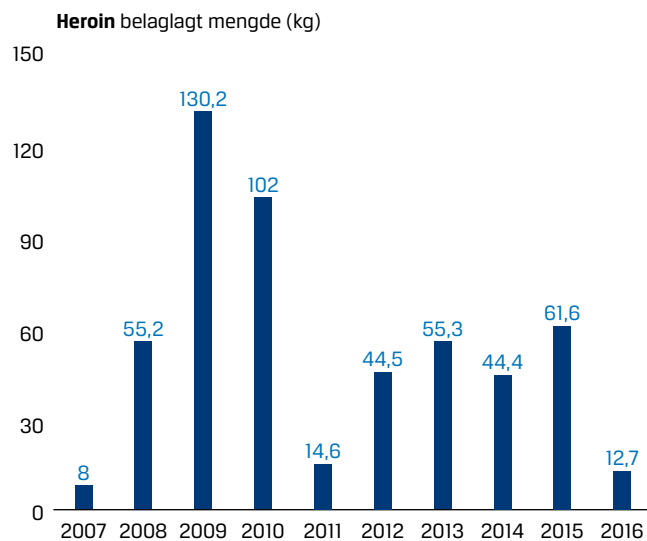
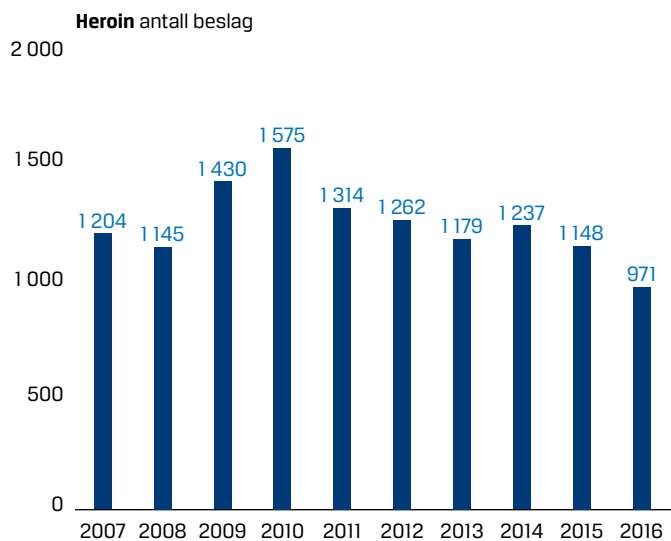

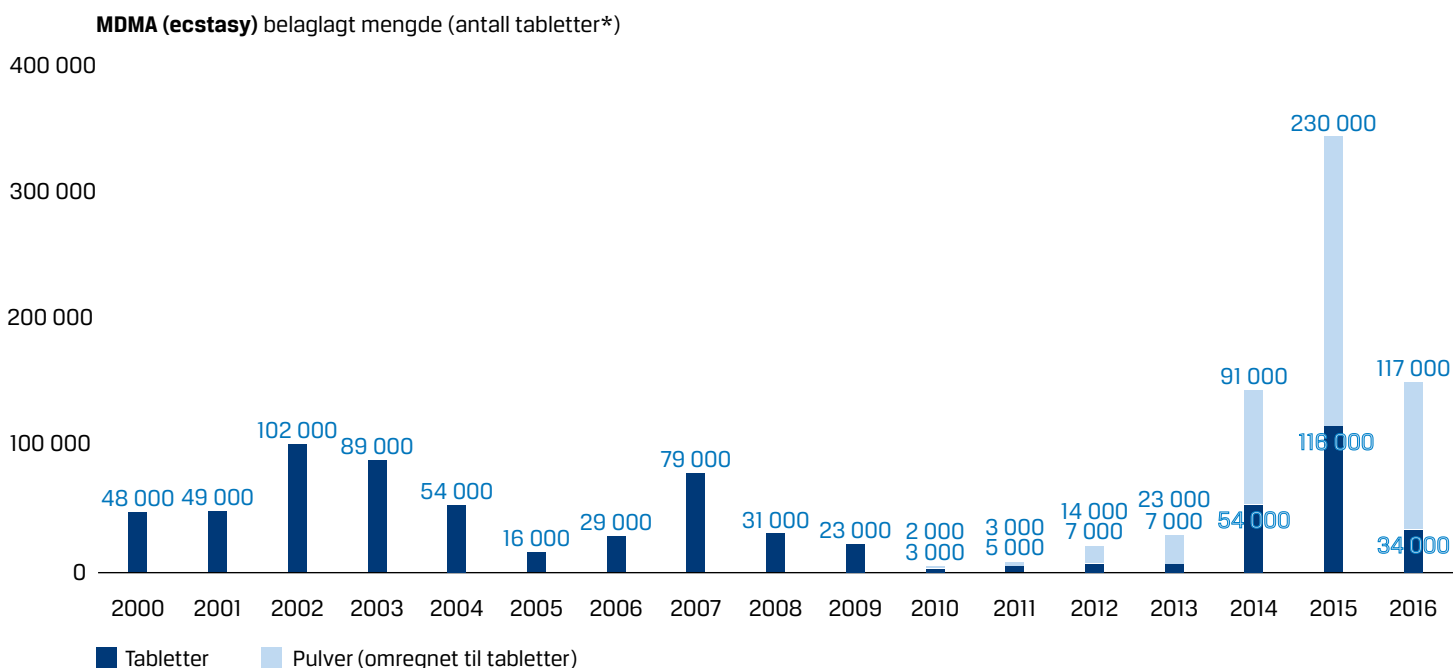
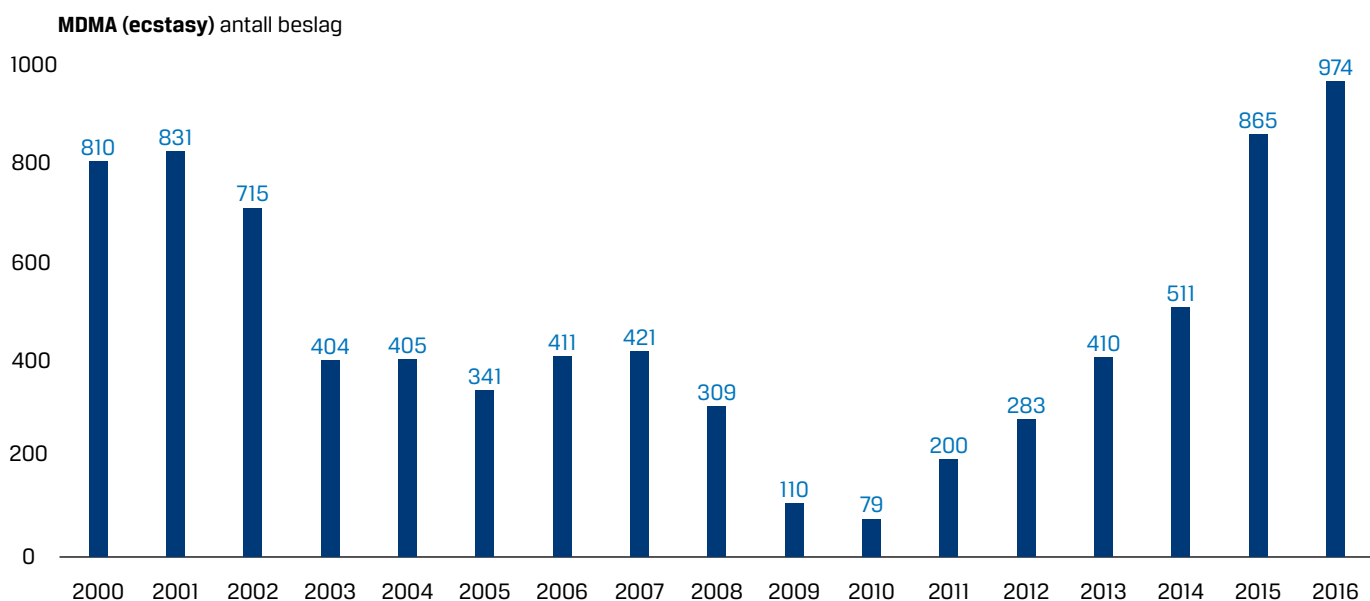

*) Beslag av amfetamin- og metamfetaminbase er omregnet til mengde pulver av normal styrkegrad (30 % er brukt for alle årene).

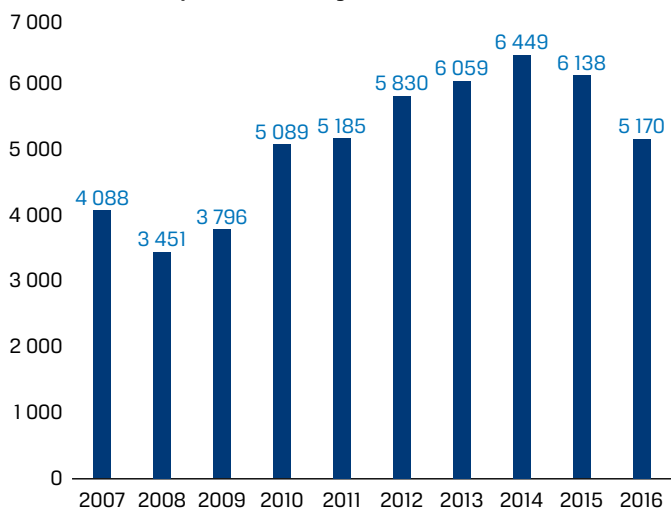

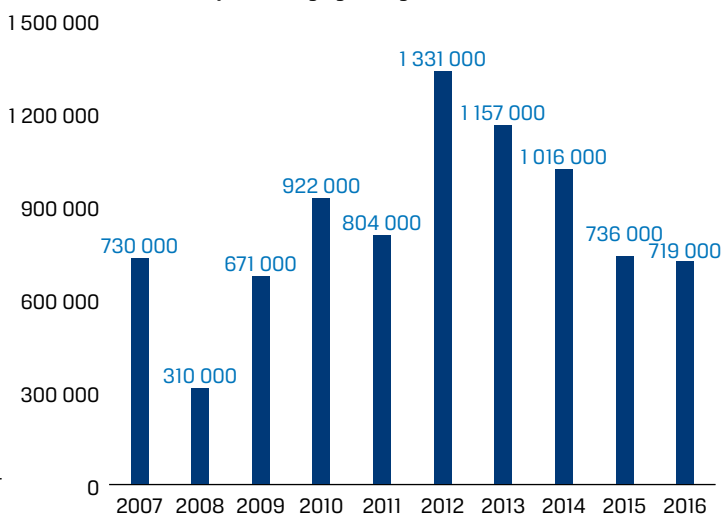

*) Beslaglagt mengde pulver er omregnet til tabletter med 100 mg virkestoff. Det er tatt utgangspunkt i at beslaglagt pulver har en styrkegrad på 85%. De siste årene har variasjonen ligget i området 85-95%.

Benzodiazepiner antall beslag

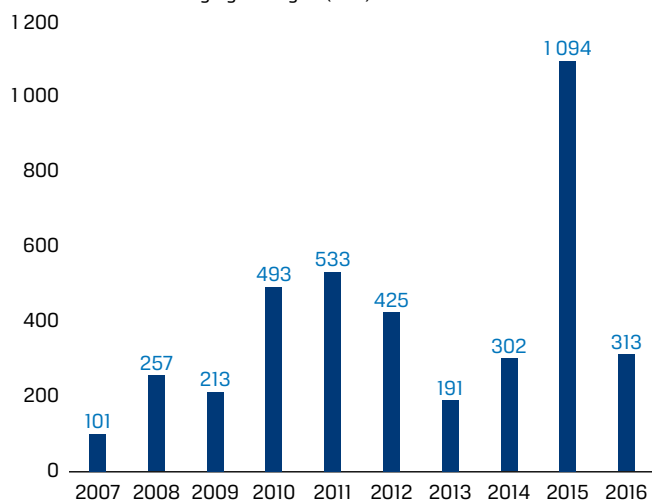
Benzodiazepiner belaglagt mengde (tabletter)

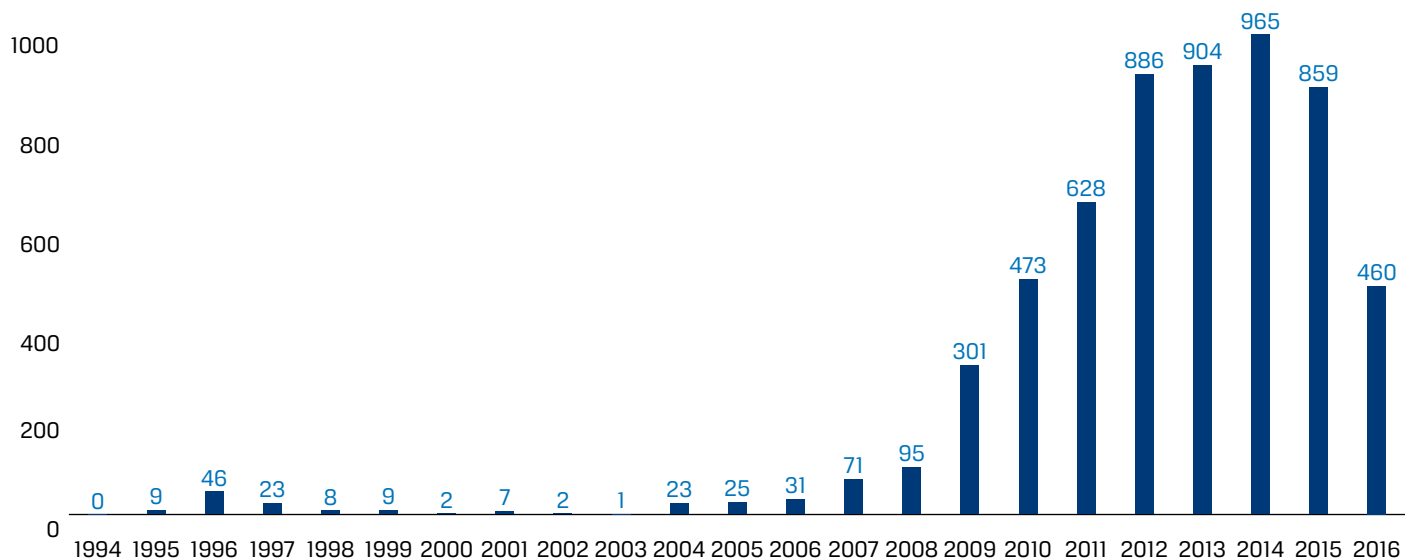
GHB/GBL antall beslag

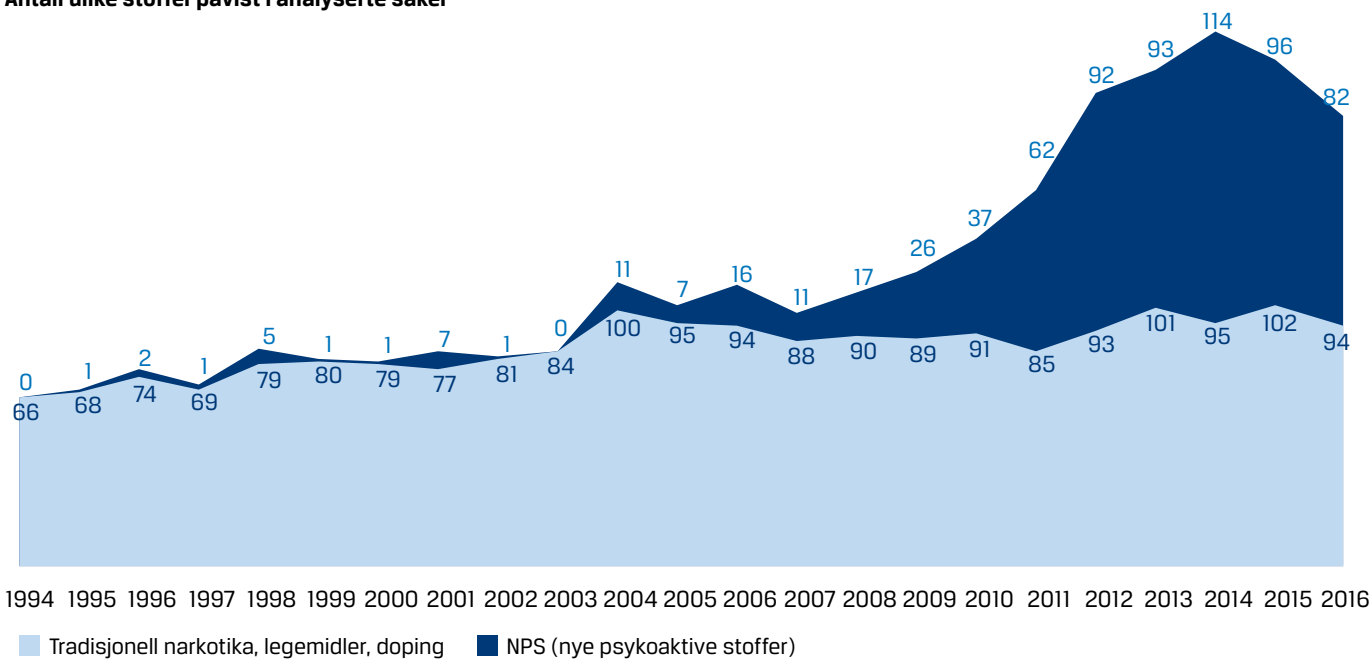
GHB/GBL beslaglagt mengde (liter)

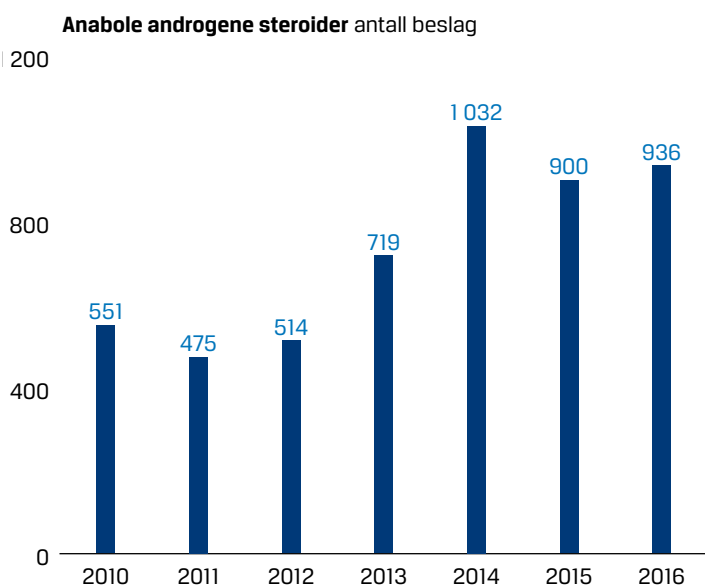
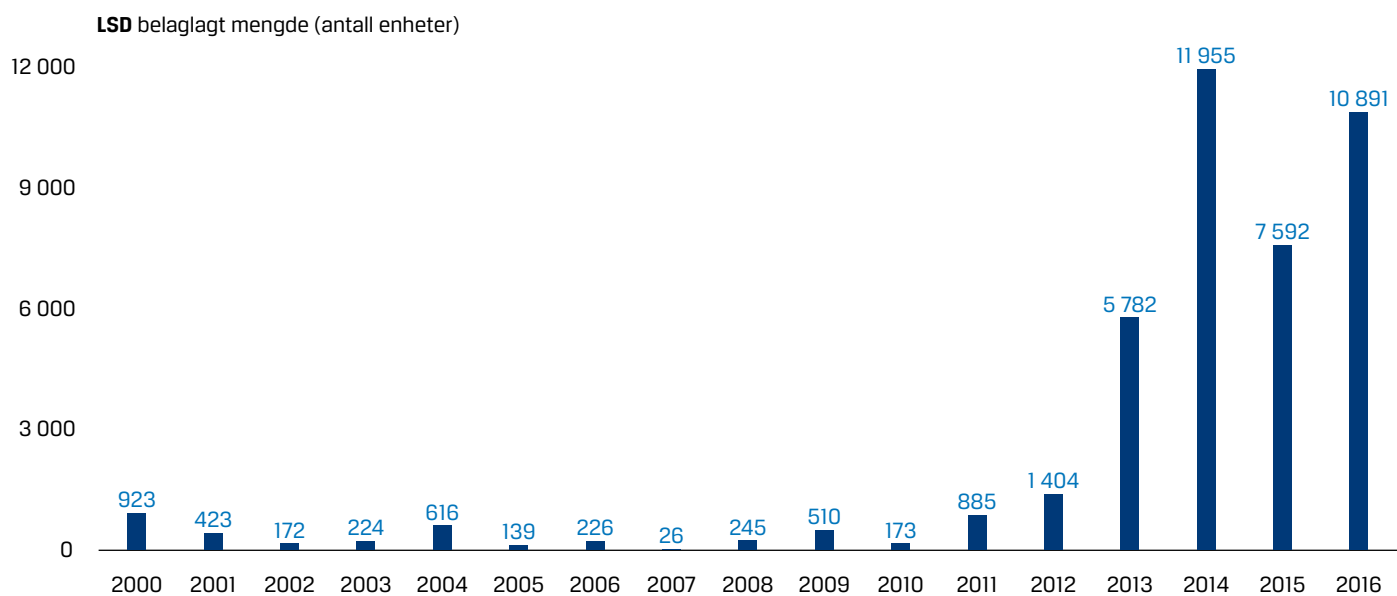
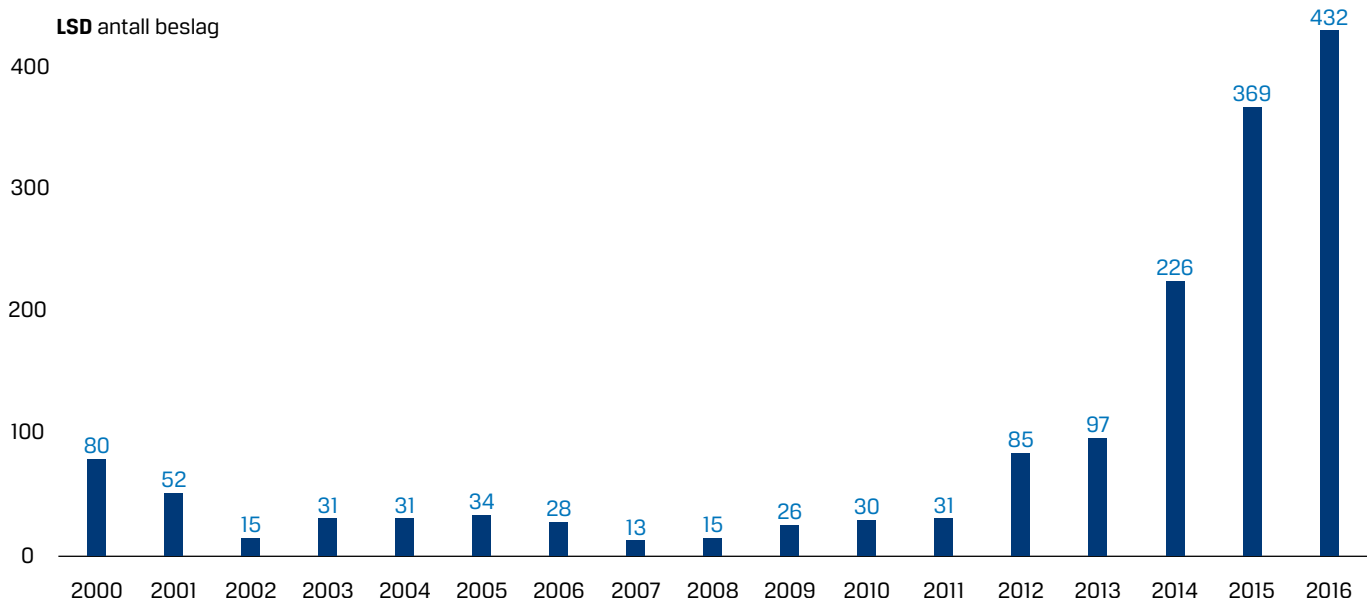

Nye psykoaktive stoffer - totalt antall beslag

Antall ulike stoffer påvist i analyserte saker

Antall registrerte narkotika- og dopingsaker fordelt på politidistriktene i perioden 2007–2016*

Politidistrikt	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Oslo	4 686	4 241	4 933	5 763	5 817	6 584	6 681	6 489	5 786	5 566
Østfold	1 282	1 238	1 336	1 511	1 519	1 667	1 766	1 979	1 646	1 609
Follo	567	519	603	636	621	637	571	461	601	508
Romerike	1 352	1 147	1 403	2 218	2 280	2 516	3 376	3 110	3 731	3 014
Hedmark	459	489	594	601	614	626	545	713	665	537
Gudbrandsdal	117	84	131	152	148	141	167	149	134	136
Vestoppland	196	225	257	336	322	257	256	326	287	229
Nordre Buskerud	223	292	249	288	278	293	296	258	275	234
Asker og Bærum	821	555	441	616	624	679	689	788	791	704
Søndre Buskerud	761	811	633	978	949	904	1 060	1 014	984	756
Vestfold	1 304	1 025	1 190	1 231	1 240	1 248	1 417	1 301	1 532	1 382
Telemark	744	795	795	875	860	918	974	1 190	1 125	1 108
Agder	1 253	1 483	1 570	1 723	1 656	1 484	1 923	1 977	1 875	1 613
Rogaland	1 230	1 164	1 348	1 670	1 903	1 950	2 295	2 441	2 129	1 826
Haugaland og Sunnhordland	464	443	408	666	783	749	795	733	907	725
Hordaland	1 955	1 910	2 203	2 578	2 682	2 947	3 054	3 211	2 669	2 314
Sogn og Fjordane	145	152	176	142	206	187	238	273	169	138
Sunnmøre	396	349	358	438	434	417	498	611	607	471
Nordmøre og Romsdal	246	329	299	439	367	265	446	448	447	396
Sør-Trøndelag	901	1 010	1 283	1 293	1 169	1 344	1 465	1 223	1 420	1 147
Nord-Trøndelag	209	228	261	351	333	351	447	421	337	295
Helgeland	211	190	254	308	324	316	344	301	329	252
Salten	232	205	347	318	318	389	574	591	462	454
Midtre Hålogaland	213	144	134	254	237	282	251	320	299	247
Troms	334	342	406	435	529	581	564	516	462	388
Vestfinnmark	128	146	135	167	102	204	193	143	160	120
Østfinnmark	46	63	113	69	92	89	147	104	80	153
Andre		21	6	0	28	23	24	29	28	26
Totalt i landet	20 475	19 600	21 866	26 087	26 446	28 048	31 056	31 120	29 937	26 348

*) For sammenligningens skyld er det benyttet gamle politidistrikt i tabellen.

Antall narkotikabeslag fordelt på politidistriktene i 2016*

Politidistrikt	Cannabis	Amfetamin/ metamfetamin	Kokain	Heroin	MDMA (ecstasy)	Benzo- diazepiner	GHB/GBL/ 1,4-BD
Oslo	2 977	964	434	479	143	951	147
Østfold	850	375	55	46	55	319	35
Follo	285	105	18	26	8	78	7
Romerike	951	330	133	61	263	315	17
Hedmark	317	139	9	17	15	110	5
Gudbrandsdal	89	25	2	1	2	26	5
Vestoppland	126	39	4	2	3	46	23
Nordre Buskerud	146	45	12	3	3	51	
Asker og Bærum	410	138	40	58	24	137	11
Søndre Buskerud	421	146	39	33	24	147	12
Vestfold	745	282	62	43	28	271	33
Telemark	604	289	58	13	16	252	8
Agder	822	487	48	15	54	436	1
Rogaland	910	461	55	9	84	453	33
Haugaland og Sunnhordland	373	177	14	4	36	195	6
Hordaland	1 058	558	88	104	74	678	52
Sogn og Fjordane	84	28	2	5	10	29	1
Sunnmøre	237	115	15	1	23	70	36
Nordmøre og Romsdal	163	88	4	7	16	70	13
Sør-Trøndelag	644	227	45	18	43	244	5
Nord-Trøndelag	151	61	5	2	7	52	
Helgeland	176	42	5	1	5	27	1
Salten	321	66	6		18	77	
Midtre Hålogaland	135	55	8	3	9	41	
Troms	211	90	11	19	5	69	1
Vestfinnmark	73	38	4	1	2	8	
Østfinnmark	84	39	2		4	18	
Andre	11	1	2				

*) For sammenligningens skyld er det benyttet gamle politidistrikt i tabellen.

Beslaglagt mengde fordelt på politidistriktene i 2016 (beslag er ført i det distriktet der beslaget er gjort)*

Politidistrikt	Cannabis (kg)	Amfetamin/metamfetamin (kg)	Kokain (kg)	Heroin (kg)	MDMA (ecstasy) (antall tabl.)**	Benzo-diazepiner (antall tabl.)	GHB/GBL/1,4-BD (liter)
Oslo	1 395,8	47,6	32,069	9,108	27 497	167 942	92,8
Østfold	1 328,1	146,4	24,391	0,602	50 240	193 409	20,9
Follo	23,4	22,4	0,078	0,027	179	3 586	1,1
Romerike	168,1	55,4	5,329	1,278	15 876	42 777	19,9
Hedmark	25,3	3,0	0,027	0,070	427	8 817	1,3
Gudbrandsdal	7,7	0,1	0,002	0,003	10	821	2,6
Vestoppland	5,1	0,3	0,012	0,001	92	2 018	113,2
Nordre Buskerud	78,0	0,3	0,028	0,001	98	1 412	
Asker og Bærum	262,3	5,1	0,936	0,106	459	4 486	1,9
Søndre Buskerud	19,6	28,3	0,174	0,092	644	10 240	2,5
Vestfold	33,6	16,7	0,570	0,112	32 509	11 551	7,5
Telemark	67,0	9,3	0,486	0,067	1 186	36 916	2,7
Agder	49,8	54,2	6,891	0,171	2 373	25 801	<0,1
Rogaland	46,9	16,6	0,711	0,439	10 646	55 289	9,2
Haugaland og Sunnhordland	30,2	2,6	2,499	0,001	1 174	9 367	0,5
Hordaland	30,4	26,7	25,953	0,242	1 534	101 514	12,0
Sogn og Fjordane	1,2	1,4	0,001	0,011	839	4 236	0,1
Sunnmøre	13,8	3,3	0,585	0,001	925	5 459	10,3
Nordmøre og Romsdal	2,3	1,0	0,007	0,008	374	5 438	3,3
Sør-Trøndelag	72,8	15,9	0,610	0,052	2 274	9 058	10,4
Nord-Trøndelag	7,1	2,7	0,005	0,010	78	3 610	
Helgeland	12,8	0,8	0,003	0,001	347	1 210	0,2
Salten	14,6	1,9	0,013		993	2 819	
Midtre Hålogaland	8,5	1,7	2,023	0,002	211	2 512	
Troms	33,0	10,6	0,010	0,322	88	6 419	0,1
Vestfinnmark	1,9	0,2	0,028	0,003	2	25	
Østfinnmark	3,9	1,9	0,010		25	1 781	
Andre	3,5	0,1	0,001				

*) For sammenligningens skyld er det benyttet gamle politidistrikt i tabellen.

**) Beslaglagt mengde pulver er omregnet til tablett med 100 mg virkestoff. Det er tatt utgangspunkt i at beslaglagt pulver har en styrkegrad på 85 %. De siste årene har variasjonen ligget i området 85-95%.